Gemeente Meppel

Agendapunt: 5.2

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel, 10 maart 2025

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
3365842

Onderwerp:
Rekenkameronderzoek 'Armoedebeleid in Meppel en Staphorst'

Voorgesteld besluit:
1. Het college te verzoeken om inwoners die gebruik maken van minimaregelingen actief te vragen naar hun ervaringen met de nieuw vorm te geven website en op basis van de ervaringen waar nodig aanpassingen aan de website te doen.
2. Het college te verzoeken bij de evaluatie van het uitvoeringsplan Armoede en Schulden in 2026 rekening te houden met de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport ten aanzien van sturing en monitoring van resultaten van de activiteiten uit het uitvoeringsplan en de evaluatie met de raad te delen.

Inleiding:
De rekenkamer Meppel voert voor de raad onafhankelijk onderzoek uit naar het beleid van de gemeente en het werk van het Meppeler gemeentebestuur. Hierin ondersteunt de rekenkamer de gemeenteraad bij zijn controlerende rol.
Ipsos I&O deed in opdracht van de Rekenkamers Meppel en Staphorst onderzoek naar het armoede- en minimabeleid in de gemeenten Meppel en Staphorst. Er is onderzoek gedaan naar de effectiviteit en doelmatigheid van het armoedebeleid, verbetermogelijkheden en wat gemeenten van elkaar kunnen leren op dit gebied.

Beoogd (maatschappelijk) effect
De raad inzicht geven in de effectiviteit en doelmatigheid van het armoedebeleid in de gemeente Meppel.

Argumenten
1.1. Het onderzoeksrapport biedt inzicht in de belangrijkste bevindingen
Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek.

Beleid en inrichting
Meppel heeft een recent beleidsplan Armoede en Schulden (2023) en er werd ten tijde van het onderzoek gewerkt aan een uitvoeringsplan. In het beleidsplan staan hoog-over doelen, ambitie voor langere termijn. De doorwerking van beleid naar de praktijk is daarmee nog niet volledig.

Uitvoering en sturing
In de uitvoering van het armoede- en minimabeleid zet Meppel sterk in op partnerschap en samenwerking met maatschappelijke organisaties (Armoedepact, Kindsupport Meppel en Geldloket). Hierbij wordt met veel organisaties

samengewerkt. Deze samenwerking heeft onder andere een gids opgeleverd waarin alle armoederegelingen staan opgenomen. De samenwerking met het Armoedepact heeft als risico dat er kans is op versplintering of onduidelijk onderscheid bij onvoldoende sturing vanuit de gemeente. Daarnaast is een verbeterpunt de toegankelijkheid van de website van de gemeente Meppel voor inwoners.

Monitoring
Meppel beschrijft de wijze van monitoring globaal in het beleidsplan, waardoor niet duidelijk wordt hoe de bijdrage van de activiteiten wordt bepaald. Ten tijde van het onderzoek werd verwacht dat een concretisering zou volgen in het uitvoeringsplan.

Bereik en resultaten
Het bereik van verschillende regelingen is in Meppel gemiddeld genomen hoger. De initiatieven en activiteiten van Meppel voldoen aan de wettelijke eisen. Het armoedebeleid is daarmee doeltreffend. Het is ook aannemelijk dat het beleid doelmatig is, al is hier een verbeterpunt voor Meppel om doelmatigheid van het beleid beter aantoonbaar te maken door de resultaten van de activiteiten te onderzoeken.

Wat kunnen gemeenten van elkaar leren
Voor Meppel geldt dat de praktijk een sterk punt is maar er verbeteringen liggen op duidelijke wijze van monitoring en sturing van de samenwerkingspartners. In Staphorst is het omgekeerde het geval. Meppel zou kunnen kijken naar hoe Staphorst dit in het beleid heeft opgenomen.

Op basis van deze conclusies komt de rekenkamer tot de volgende aanbevelingen:

- Aanbeveling aan het college (1/2): Zorg ervoor dat het uitvoeringsplan een vertaling van beleid naar praktijk wordt. Zorg voor kortetermijndoelstellingen waarop gestuurd kan worden. Waak er daarmee voor dat een initiatief als het Armoedepact geen overlegorgaan wordt, maar een samenwerkingsverband blijft die werkt aan een gemeenschappelijk doel.
- Aanbeveling aan het college (2/2): Verbeter, in lijn met initiatieven als het Geldloket en de gids met armoederegelingen, de toegankelijkheid van de gemeentelijke website zodat inwoners makkelijker informatie kunnen vinden over armoede- en minimaregelingen.
- Aanbeveling aan de raad (1/1): Ga na of met de huidige stukken en informatievoorziening de controlerende rol als raad goed ingevuld kan worden. Zo niet, vraag het college om resultaten van monitoring van het beleid.

1.2. De aanbevelingen passen binnen al ingezette stappen tot verbetering
In het rapport staat opgenomen dat uit een inwonersonderzoek is gebleken dat inwoners het moeilijk te begrijpen vinden waar ze recht op hebben. Een gids met een overzicht van alle armoederegelingen is een goede stap. Het bereik van regelingen is in Meppel gemiddeld genomen hoger. Een toegankelijke website is hierop aanvullend. Zo zijn de regelingen zowel fysiek als digitaal goed te vinden voor

inwoners die hier recht op hebben. Uit de bestuurlijke reactie van het college blijkt dat er al een traject loopt om de website te vernieuwen. Gelet op aanbeveling 2 verzoekt de raad het college om bij de vormgeving van een toegankelijke website gebruikers van de pagina's over armoede- en minimaregelingen te vragen naar hun ervaringen bij de nieuwe website en open te staan voor mogelijke verbeteringen.

2.1. De controlerende rol van de raad op het gebied van armoedebeleid kan beter
Uit het rapport blijkt dat de wijze van monitoring over de bijdrage van de activiteiten, zoals genoemd in het beleidsplan, globaal wordt omschreven. Het is niet duidelijk hoe wordt bepaald of de activiteiten bijdragen aan de beleidsdoelen. Ten tijde van het onderzoek werd verwacht dat dit in het uitvoeringsplan zou worden opgenomen. In het uitvoeringsplan is in beperkte mate iets opgenomen over monitoring en evaluatie. Er wordt niet expliciet aangegeven hoe gemeten wordt of activiteiten bijdragen aan de gestelde doelen. Om te controleren of het beleid effectief en doelmatig is, wordt in het rapport aanbevolen dit explicieter te maken. Door het college te vragen naar de uitkomsten van de monitoring en evaluatie in meetbare resultaten kan de controlerende rol van de raad nog beter worden uitgevoerd. Dit is ook in lijn met de unaniem aangenomen motie 'Uitwerking Armoede en Schulden 2024-2017' van 30 november 2023.

Integrale afstemming
Ambtelijk hoor- en wederhoor en bestuurlijk hoor- en wederhoor over de juistheid van het rekenkameronderzoek evenals een reflectie op de opgeleverde conclusies en aanbevelingen.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief rapport rekenkamer d.d. 20 februari 2025
2. Rapport Ipsos IO – armoedebeleid Meppel en Staphorst

De agendacommissie d.d. 25 maart 2025,

de griffier,
W.J. Spoelstra

de voorzitter
G. Stam